

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. III.

Vsebina: 16. Decretum S. Congr. Concilii de dispositionibus requisitis ad frequentem et quotidianam Communionem eucharisticam sumendam. — 17. Isti dekret (slovenski). — 18. Osrednja organizacija avstrijskih katolikov. — 19. Pius - Verein. — 20. Razpored posvetovanja pri III. shodu voditeljev Marijinih družb. — 21. Kanonična vizitacija in birmovanje. — 22. Konkurzni razpis. — 23. Škofijska kronika.

1906.

16.

Decretum S. Congregationis Concilii

de dispositionibus requisitis ad frequentem et quotidianam Communionem eucharisticam sumendam.

Sacra Tridentina Synodus, perspectas habens ineffabiles quae Christifidelibus obveniunt gratiarum divitias, sancitissimam Eucharistiam sumentibus, (Sess. 22, cap. 6) ait: *Optaret quidem sacrosancta Synodus, ut in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali effectum, sed sacramentali etiam Eucharistiae perceptione communicarent.* Quae verba satis aperte produnt Ecclesiae desiderium ut omnes Christifideles illo coelesti convivio quotidie reficiantur, et pleniores ex eo sanctificationis hauriant effectus.

Huiusmodi vero vota cum illo cohaerent desiderio, quo Christus Dominus incensus hoc divinum Sacramentum instituit. Ipse enim nec semel nec obscure necessitatem innuit suae carnis crebro manducandae suique sanguinis bibendi, praesertim, his verbis: *Hic est panis de coelo descendens; non sicut manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt: qui manducat hunc panem vivet in aeternum* (Ioan., VI, 59). Ex qua comparatione cibi angelici cum pane et manna facile a discipulis intelligi poterat, quemadmodum pane corpus quotidie nutritur, et manna in deserto Hebraei quotidie refecti sunt, ita animam christianam caelesti pane vesci posse quotidie ac recreari. Insuper quod in oratione Dominica exposci iubet *panem nostrum quotidianum*, per id Ss. Ecclesiae Patres fere unanimes docent, non tam materialem panem, corporis escam, quam panem eucharisticum quotidie sumendum intelligi debere.

Desiderium vero Iesu Christi et Ecclesiae, ut omnes Christifideles quotidie ad sacrum convivium accedant, in eo potissimum est ut Christifideles, per sacramentum Deo coniuncti, robur inde capiant ad compescendam

libidinem, ad leves culpas quae quotidie occurrunt abluendas, et ad graviora peccata, quibus humana fragilitas est obnoxia, praecavenda: non autem praecipue ut Domini honori ac venerationi consulatur, nec ut sumentibus id quasi merces aut praemium sit suarum virtutum (S. August. *Serm. 57 in Matth. De Orat. Dom., n. 7*). Unde S. Tridentinum Concilium Eucharistiam vocat *antidotum quo liberemur a culpis quotidianis et a peccatis mortalibus praeservemur* (Sess. 13, cap. 2).

Hanc Dei voluntatem priores Christifideles probe intelligentes, quotidie ad hanc vitae ac fortitudinis mensam accurrebant. *Erant perseverantes in doctrina Apostolorum et communicatione fractionis panis* (Act. II, 42). Quod saeculis posterioribus etiam factum esse, non sine magno perfectionis ac sanctitatis emolumento, Sancti Patres atque ecclesiastici Scriptores tradiderunt.

Defervescente interim pietate, ac potissimum postea lanseniana lue undequaque grassante, disputari coeptum est de dispositionibus, quibus ad frequentem et quotidianam Communionem accedere oporteat, atque alii prae aliis maiores ac difficiliore, tamquam necessarias, expostularunt. Huiusmodi disceptationes id effecerunt, ut perpauci digni haberentur qui Ss. Eucharistiam quotidie sumerent, et ex tam salutaris sacramento pleniores effectus haurirent; contentis ceteris eo refici aut semel in anno, aut singulis mensibus, vel unaquaque ad summum hebdomada. Quin etiam eo severitatis ventum est, ut a frequentanda caelesti mensa integri coetus excluderentur, uti mercatorum, aut eorum *qui essent matrimonio conjuncti.*

Nonnulli tamen in contrariam abierunt sententiam. Hi arbitrati Communionem quotidianam iure divino esse praeceptam, ne dies ulla praeteriret a Communionem vacua, praeter alia a probato Ecclesiae usu aliena, etiam feria VI in Parasceve Eucharistiam sumendam censebant, et ministrabant.

Ad haec Sancta Sedes officio proprio non defuit. Nam per decretum huius Sacri Ordinis, quod incipit *Cum ad aures*, diei 12 mensis Februarii anni 1679, Innocentio PP. XI adprobante, errores huiusmodi damnavit et abusus compescuit, simul declarans omnes cuiusvis coetus, mercatoribus atque coniugatis minime exceptis, ad Communionis frequentiam admitti posse, iuxta singulorum pietatem et sui cuiusque Confessarii iudicium. Die vero 7 mensis Decembris anni 1690, per decretum *Sanctissimus Dominus noster* Alexandri PP. VIII, propositio Baii, purissimum Dei amorem absque ullius defectus mixtione requirens ab iis qui ad sacram mensam vellent accedere, proscripita fuit.

Virus tamen iansenianum, quod bonorum etiam animos infecerat, sub specie honoris ac venerationis Eucharistiae debiti, haud penitus evanuit. Quaestio de dispositionibus ad frequentandam recte ac legitime Communionem Sanctae Sedis declarationibus supervixit; quo factum est ut nonnulli etiam boni nominis Theologi, raro et positis compluribus conditionibus, quotidianam Communionem fidelibus permitti posse censuerint.

Non defuerunt aliunde viri doctrina ac pietate praediti, qui faciliorem aditum praeberent huic tam salubri Deoque accepto usui, docentes auctoritate Patrum, nullum Ecclesiae praeceptum esse circa maiores dispositiones ad quotidianam, quam ad hebdomadariam aut menstruam Communionem; fructus vero uberior longae fore ex quotidiana Communionem, quam ex hebdomadaria aut menstrua.

Quaestiones super hac re diebus nostris adauctae sunt et non sine acrimonia exagitatae; quibus Confessoriorum mentes atque fidelium conscientiae perturbantur, cum christianae pietatis ac fervoris haud mediocri detrimento. A viris idcirco praeclarissimis ac animarum Pastoribus SSmo Dno Nostro Pio PP. X enixae preces porrectae sunt, ut suprema Sua auctoritate quaestionem de dispositionibus ad Eucharistiam quotidie sumendam dirimere dignaretur: ita ut haec saluberrima ac Deo acceptissima consuetudo non modo non minuatur inter fideles, sed potius augeatur et ubique propagetur, hisce diebus potissimum, quibus Religio ac fides catholica undequaque impetitur, ac vera Dei caritas et pietas haud parum desideratur. Sanctitas vero Sua, cum ipsi maxime cordi sit, ea qua pollet sollicitudine ac studio, ut christianus populus ad Sacrum convivium perquam frequenter et etiam quotidie advo-

ceatur eiusque fructibus amplissimis potiatur, quaestionem praedictam huic Sacro Ordini examinandam ac definiendam commisit.

Sacra igitur Concilii Congregatio in plenariis Comitibus diei 16 mensis Dec. 1905 hanc rem ad examen accuratissimum revocavit, et rationibus hinc inde adductis sedula maturitate perpensis, ea quae sequuntur statuit ac declaravit:

1. Communio frequens et quotidiana, utpote a Christo Domino et a Catholica Ecclesia optatissima, omnibus Christifidelibus cuiusvis ordinis aut conditionis pateat; ita ut nemo, qui in statu gratiae sit et cum recta piaque mente ad s. mensam accedat, prohiberi ab ea possit.

2. Recta autem mens in eo est, ut qui ad sacram mensam accedit non usui, aut vanitati, aut humanis rationibus indulgeat, sed Dei placito satisfacere velit, ei arctius caritate coniungi, ac divino illo pharmaco suis infirmitatibus ac defectibus occurrere.

3. Etsi quam maxime expediat ut frequenti et quotidiana Communionem utentes, venialibus peccatis, saltem plene deliberatis, eorumque affectu sint expertes, sufficit nihilominus ut culpae mortalibus vacent, cum proposito se nunquam in posterum peccaturos: quo sincero animi proposito, fieri non potest quin quotidie communicantes a peccatis etiam venialibus, ab eorumque affectu sensim se expediant.

4. Cum vero Sacramenta Novae Legis, etsi effectum suum ex opere operato sortiantur, maiorem tamen producant effectum quo maiores dispositiones in iis suscipiendis adhibeantur, idcirco curandum est ut sedula ad sacram Communionem praeparatio antecedit, et congrua gratiarum actio inde sequatur, iuxta uniuscuiusque vires, conditionem ac officia.

5. Ut frequens et quotidiana Communio maiori prudentia fiat uberiorique merito augeatur, oportet, ut Confessarii consilium intercedat. Caveant tamen Confessarii ne a frequenti seu quotidiana Communionem quemquam avertant, qui in statu gratiae reperiatur et recta mente accedat.

6. Cum autem perspicuum sit ex frequenti seu quotidiana S. Eucharistiae sumptione unionem cum Christo augeri, spiritualem vitam uberior ali, animam virtutibus effusius instrui, et aeternae felicitatis pignus vel firmiter sumenti donari, idcirco Parochi, Confessarii et concionatores, iuxta probatam Catechismi Romani doctrinam (*Part. II, cap. 4, n. 60*), christianum populum ad hunc tam pium ac tam salutarem usum crebris admonitionibus multoque studio cohortentur.

7. Communio frequens et quotidiana praesertim in religiosis Institutis cuiusvis generis promoveatur; pro quibus tamen firmum sit decretum *Quemadmodum* diei 17 mensis Decembris 1890 a S. Congr. Episco-

porum et Regularium latum. Quam maxime quoque promoveatur in clericorum Seminariis, quorum alumni altaris inhiant servitio; item in aliis christianis omne genus ephebeis.

8. Si quae sint Instituta, sive votorum solemnium sive simplicium, quorum in regulis aut constitutionibus, vel etiam calendariis, Communiones aliquibus diebus affixae et in iis iussae reperiantur, hae normae tamquam mere *directivae* non tamquam *praeceptivae* putandae sunt. Praescriptus vero Communionum numerus haberi debet ut quid minimum pro Religiosorum pietate. Idcirco frequentior vel quotidianus accessus ad eucharisticam mensam libere eisdem patere semper debet, iuxta normas superius in hoc decreto traditas. Ut autem omnes utriusque sexus Religiosi huius decreti dispositiones rite cognoscere queant, singularum domorum moderatores curabunt, ut illud quotannis vernacula lingua in communi legatur intra Octavam festivitatis Corporis Christi.

9. Denique post promulgatum hoc Decretum omnes ecclesiastici scriptores a quavis contentiosa disputatione circa dispositiones ad frequentem et quotidianam communionem abstineant.

Relatis autem his omnibus ad SSmum D. N. Pium PP. X per infrascriptum S. C. Secretarium in audientia diei 17 mensis Decembris 1905, Sanctitas Sua hoc Emorum Patrum decretum ratum habuit confirmavit atque edi iussit, contrariis quibuscumque minime obstantibus. Mandavit insuper ut mittatur ad omnes locorum Ordinarios et Praelatos Regulares, ad hoc ut illud cum suis Seminariis, Parochis, Institutis religiosis et sacerdotibus respective communicent, et de executione eorum quae in eo statuta sunt, S. Sedem edoceant in suis relationibus de dioecesis seu instituti statu.

Datum Romae, die 20 Decembris 1905

† Vincentius Card. Ep. Praenest., Praefectus.

L. † S. Caletanus De Lai, Secretarius.

17.

Odlok kongregacije sv. zbora o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila.

Sveti tridentski zbor pravi, v svesti si neizrečnega bogastva milosti, ki ga dobivajo verni kristjani iz sv. obhajila: „Sveti zbor bi želel, da bi verniki vsakokrat pri sveti mašini samo duhovno, marveč tudi zakramentalno prejemale sveto evharistijo“ (seja 22. pogl. 6.). Te besede izražajo dosti jasno srčno željo sv. Cerkve, da bi se vsi verniki vsak dan krepčali s to nebeško hrano in zajemali iz nje vedno obilnejših sadov posvečenja.

Ta želja sv. Cerkve izvira iz tistega plamenečega hrepenenja, ki je z njim Kristus postavil ta nebeški zakrament. Kristus je večkrat in dosti jasno povedal, da je treba pogosto uživati njegovo meso in piti njegovo kri. To je kruh, ki je z nebes prišel; ne kakor so jedli vaši očetje mano in so umrli; kdor je ta kruh, bo živel vekomaj“ (Jan. 6. 59.) Iz tega, da je primerjal angelsko jed s kruhom in mano, so učenci lahko spoznali, da mora krščanska duša vsak dan uživati nebeški kruh, kakor se mora telo vsak dan hraniti s pozemskim kruhom in kakor je bila Hebrejcem v puščavi mana vsakdanja hrana. Tudi ko molimo v Gospodovi molitvi „daj nam danes naš vsakdanji kruh“, pravijo sv. očetje skoraj soglasno, da moramo misliti bolj kakor na tvarni kruh, ki je hrana telesna, na ev-

haristični kruh, ki naj bi bil sleharni dan našim dušam v hrano.

Hrepenenje Jezusa Kristusa in Cerkve, naj bi verniki vsak dan pristopali k mizi Gospodovi, pa v prvi vrsti ne izhaja odtod, da bi tako skazovali Gospodu čast in spoštovanje ali da bi bilo sv. obhajilo nekako plačilo, nekako darilo za čednosti vernikov, marveč poglobitveni namen je, da bi se verniki po svetem zakramentu združili z Bogom, dobili tako moči zoper poželenje, očiščevali se vsakdanjih malih grehov in obvarovali se večjih grehov, ki jim je podvržena človeška slabost. (Sv. Avguštin Serm. 57. in Matth. De Orat. Dom. v. 7.) Zato sveti tridentski zbor imenuje evharistijo „lek, ki nas očiščuje vsakdanjih napak in varuje smrtnih grehov“ (seja 13. pogl. 2.).

To božjo voljo so prvi kristjani dobro spoznali in so vsak dan pristopali k mizi življenja in moči. „Bili so stanovitni v nauku apostolov in združeni v lomljenju kruha“, pravi o njih Dejanje apostolov (2, 42.). Tudi v naslednjih stoletjih se je to godilo v velik prid popolnosti in svetosti, kakor izpričujejo sv. očetje in cerkveni pisatelji.

Ko pa se je začela sčasom ohlajati pobožnost, zlasti, ko se je jel vsepovsod širiti kužni janzenizem, so se začeli prepirati o razpoloženju (dispozicijah), ki

Je potrebno za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo in so stavili vedno večje in težje zahteve. Ti prepiri so dosegli, da je bilo vedno manj takih, ki so se zdeli vredni, da bi vsak dan prejemali presveto evharistijo in zajemali iz zveličalnega zakramenta obilnejše sadove; drugi pa so bili zadovoljni, če so po enkrat na leto, morda na mesec ali kvečjemu vsak teden prejemali sv. obhajilo. Da, tako strogi so bili nekateri, da so celim stanovom zabranjevali pristopati k mizi Gospodovi, tako n. pr. trgovcem in zakonskim.

Drugi pa so zašli v drugo nasprotje. Misleč, da je po božjem pravu zapovedano vsakdanje sv. obhajilo, so poleg drugih proticerkvenih navad tudi na Veliki petek prejemali in delili evharistijo, da bi tako noben dan ne bil brez sv. obhajila.

Sv. stolica v takih razmerah ni zanemarila svojih dolžnosti. Z odlokom „Cum aures“ z dne 12. februarja 1679, ki ga je potrdil papež Inocenc XI., je kongregacija sv. zbora obsodila take zmote in zavrgla zlorabe ter je obenem izrekla, da vsi stanovi, tudi trgovci in zakonski, lahko pristopajo večkrat k sv. obhajilu; ozirati se je pri tem seveda na pobožnost posameznika pa na sodbo spovednika. Dne 7. decembra 1690 pa je zavrgel papež Aleksander VIII. z odlokom „Sanctissimus Dominus noster“ nauk Bajev, ki je zahteval, da mora imeti najčistejšo ljubezen božjo brez vsakršne napake, kdor hoče pristopiti k sv. obhajilu.

Toda strup janzenizma se še ni popolnoma porazgubil. Prevzel je bil tudi dobre pod videzom časti in spoštovanja do presv. evharistije. Tudi še po odlokih rimske stolice je ostalo preporno vprašanje, kakšno razpoloženje je potrebno za večkratno sveto obhajilo. Tako so tudi nekateri sicer izvrstni bogoslovci učili, da je dovoliti vernikom vsakdanje sveto obhajilo le redko in le pod mnogimi pogoji.

Bili so pa vendar tudi učenjaki in pobožni možje, ki niso delali toliko težav tej zveličalni in Bogu ugodni navadi. Učili so, da po sodbi sv. očetov ni nobene zapovedi sv. Cerkve, da bi bilo treba kakega posebno večjega razpoloženja za vsakdanje sv. obhajilo, kakor pa se zahteva za tedensko ali mesečno; sadovi pa da so iz vsakdanjega mnogo večji kakor iz tedenskega ali mesečnega obhajila.

Preporno vprašanje se je v naših dneh še poostrilo. Ti prepiri so zbegali spovednike in vernike v nemalo kvar krščanske pobožnosti in gorečnosti. Zato so se najuglednejši možje in dušni pastirji obrnili na sv. Očeta Pija X. z živo prošnjo, naj bi on s svojo vrhovno avtoriteto razsodil preporno vprašanje o razpoloženju, ki je potrebno za vsakdanje sveto obhajilo, tako da bi se ta tako zveličalna in Bogu ugodna navada ne le zmanjšala med verniki, ampak še bolj

utrdila in povsod razširila, zlasti v naši dobi, ko od vseh strani napadajo religijo in katoliško vero in je vedno manj resnične božje ljubezni in pobožnosti. Sv. Oče srčno želi v svoji skrbi in svojem trudu za krščansko ljudstvo, da bi to kar najbolj pogosto, tudi vsak dan prihajalo k mizi Gospodovi in bilo deležno sadov sv. evharistije; zato je izročil vso stvar kongregaciji sv. zbora, naj vprašanje pretehta in odloči.

Kongregacija sv. zbora se je zbrala dné 16. decembra 1905 polnoštevilno k posvetovanju ter je kar najskrbneje razmišljala o prepornem vprašanju; pretehtala je resno in vestno vse razloge za in proti in je naposled sklenila in odločila sledeče točke:

1. Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo, ki je naš Gospod Jezus Kristus in katoliška Cerkva tako srčno želita, naj bo vsem kristjanom kateregakoli stanu ali poklica, na voljo; nikomur naj se ne odreka, kdor je v posvečujoči milosti božji ter je želi s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti.

2. Pravi namen pa je tedaj, če kdo želi prejeti sv. obhajilo ne iz navade, ničemurnosti ali človeških ozirov, temveč ker Bog tako hoče, da bi se vedno tesneje z njim v ljubezni združil ter bi z božjim lekrom pomogel svojim slabostim in pomanjkljivostim.

3. Četudi je kar najbolj želeli, da bi bili vsi, ki pogosto ali celo vsak dan prejemajo sv. obhajilo, brez malih grehov, vsaj brez popolnoma radovoljnih, ter brez nagnenja do njih, vendar zadoščuje, da so vsaj brez smrtnega greha s trdnim sklepom nikoli več ne grešiti; ako imajo tak trden in resničen sklep, ni mogoče, da se ne bi, če vsak dan prejemajo sveto obhajilo, počasi bolj in bolj oprostili tudi malih grehov in nagnenj.

4. Ker pa zakramenti nove zaveze sicer vsaki-krat podele milost, kadar jim sami ne delamo ovire, a vendar vedno tem večjo, čim bolj smo pripravljani, zato se je treba za sv. obhajilo skrbno pripraviti in po sv. obhajilu zahvaliti, primerno močem, stanu in poklicu.

5. Da pa bodo prejemali verniki pogostno in vsakdanje sv. obhajilo z večjo razsodnostjo in večjim zasluženjem, je treba spovednikovega sveta. Vendar naj spovedniki pogostnega ali vsakdanjega obhajila nikomur ne branijo, kdor je v milosti božji in pristopa k sv. obhajilu s pravim namenom.

6. Ker je gotovo, da nas pogostno ali vsakdanje prejetje sv. obhajila vedno srčneje združuje s Kristusom, da vedno bolj poživlja duhovno življenje, daje dušam več in več čednosti in vedno bolj zagotavlja jamstvo večnega blaženstva, zato naj župniki, spovedniki in pridigarji po priznanih navodilih rimskega katekizma (II. del 60. pogl.) z veliko vneto

opominjajo in navajajo krščansko ljudstvo na to tako pobožno in zveličalno navado.

7. Zlasti naj se pospešuje pogostno in vsakdanje sv. obhajilo po redovnih zavodih; vendar pa zanje ostane v veljavi odlok „*Quemadmodum*“ (S. Congr. Episc. et Regul. z dne 17. decembra 1890). Pospešuje naj se prav tako kar najbolj po semeniščih, ki se v njih pripravljajo gojenci za duhovniško službo; prav tako pa tudi po drugih krščanskih vzgojevališčih.

8. Za zavode s slovesnimi ali prostimi obljubami, ki imajo v pravilih ali konstitucijah ali tudi le v koledarjih zaznamovane gotove dni za sv. obhajilo, ni smatrati to kot zapoved, ampak le kot neko pravilo: predpisano število sv. obhajil naj je najmanj, kar se zahteva od pobožnega redovnika. Zato naj jim bo vedno dovoljeno pogostno ali vsakdanje sv. obhajilo, kakor smo zgoraj določili. Da bodo pa vsi po redovih natanko poznali ta določila, zato naj poskrbe predniki vseh redovnih hiš, da se bo ta

odlok vsako leto v osmini sv. Rešnjega telesa komuniteti v domačem jeziku prebral.

9. Vsi katoliški pisatelji pa naj se poslej vzdrže vsakega prepira o razpoloženju, ki je potrebno za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo.

Podpisani tajnik sv. kongregacije je dne 17. decembra 1905 vse to osebno sporočil sv. Očetu, in sv. Oče je odobril in potrdil ta odlok kardinalov ter je ukazal, naj se razglasi. Kar bi mu utegnilo nasprotovati, naj je razveljavljeno. Tudi je naročil sv. Oče, naj se pošlje ta odlok vsem škofom in redovnim prelatom, da ga priobčijo svojim semeniščem, župnikom, redovnim zavodom in duhovnikom. Ko bodo pa poročali sv. stolici o svojih škofijah ali zavodih, tedaj naj tudi poročajo, kako se ta odlok izvršuje.

V Rimu, dne 20. decembra 1905.

† *Vincenc*, kard. škof palestrinski,
prefekt.

C. De Lai,
tajnik.

18.

Osrednja organizacija avstrijskih katolikov.

To je ime novemu nepolitičnemu društvu, ki ima namen organizovati avstrijske katolike na verskem, socialnem, gospodarskem in karitativnem polju, braniti vero in svobodo cerkve, pospeševati katoliški tisk, prizorjati katoliške shode itd.

V dosegu teh namenov se po posameznih škofijah osnujejo škofijski odbori, ki so samostojni v vsem svojem poslovanju ter stopajo v zvezo z osrednjim odborom v vprašanjih, ki zadevajo cerkev ali državo sploh. Ti odbori se osnujejo s pri-

trditvijo dotičnega škofa ter imajo namen, oživiti, krepiti in razširjati organizacijo katolikov na vseh poljih, v vseh najrazličnejših društvih, paziti na delovanje nasprotnikov in vsikdar stati na braniku za vero in dom.

O vsem tem velevažnem vprašanju bo najlepša prilika, da poda prihodnji slovenski katoliški shod natančen, konkreten, praktičen načrt, oziroma za že obstoječe točno poročilo.

Kot škofijski zaupnik je že sedaj v osrednjem odboru dr. Ivan Šusteršič.

19.

Pius-Verein.

Ob velikem navdušenju se je na V. avstrijskem katoliškem shodu zasnovalo Pijevo društvo „Pius-Verein“ v pospeševanje katoliškega časopisja v Avstriji, pred vsem za povzdigo osrednjih katoliških avstrijskih listov „Vaterlanda“ in „Reichspošte“.

Od društva smo dobili nastopni poziv:

Als vor 300 Jahren die Türken die Völker Europas überfielen, friedliche Menschen mordeten, gesegnete Länder verheerten, Städte und Dörfer niederbrannten — um zugleich mit dem christlichen Glauben allen Wohlstand und den Reichtum der Christenheit für

immer zu vernichten — da erhob sich, unter dem heiligen Papste Pius V., das tiefgedemütigte Europa in letzter Stunde zu einem großen, einmütigen Befreiungskampfe.

Jetzt oder nie! war ihre Losung; und Gott gab seinen Kämpfern einen glorreichen Sieg! — Wieder ist Europa, insbesondere unser Vaterland Österreich von feindlichen Mächten überfallen. — Ausrottung des Christentums, Knechtung des katholischen Volkes, Zerstörung des alten, katholischen Österreichs ist ihr furchtbares Ziel. Ihre Waffen aber sind ihre Zeitungen,

ihre Presse, welche, mörderischen Pfeilen gleich, in Millionen Exemplaren täglich mit giftigem Hohn und Spott unsere Religion und die christliche Bevölkerung überschütten, den Glauben lästern, die Sittlichkeit untergraben, dem Volksbetrug und der Ausbeutung dienen, den Bruderzwist christlicher Nationen zum Vernichtungskampf aufstacheln. Jammervoll und beklagenswert sind die Zustände in unserem Vaterland geworden, noch jammervoller und beklagenswerter gähnt uns eine schreckliche Zukunft entgegen — wenn nicht in letzter Stunde sich das katholische Volk auf sich selbst besinnt. — Das Kreuzzeichen, das Vater unser, der englische Gruß — in den Schulen des alten, katholischen Österreichs verboten — ein leidenschaftlicher Kampf gegen das Sakrament der Ehe an allen Orten inszeniert — das allein mag jedem, der sehen will, ein Lichtstrahl sein, die Lage der Gegenwart zu erkennen: man will dem katholischen Österreich das Schicksal der Katholiken in Frankreich bereiten!

Darum auf! Ihr katholischen Völker! Jetzt oder nie! muß auch unser Losungswort sein. Auf! und entwindet dem furchtbaren Feinde seine übermütige Waffe!

Ihr seid es, katholische Völker, von deren Gelde jene giftigen Blätter leben, die Euer Heiligstes, Euch selber und Euer Vaterland vergiften und vernichten.

Es ergeht an Euch der Aufruf den Kampf gegen diese Blätter zu organisieren! Steht zusammen wie ein

Mann und werfet die Logen- und Lügenpresse hinaus aus Euren Häusern, betrachtet es als einen Verrat an Gott und Vaterland, auch nur einen Heller christlichen Geldes den Todfeinden des christlichen Namens zur Vergiftung Eures Volkes hinzuwerfen. Organisiert Euch zur Ausgestaltung Eurer eigenen katholischen Presse, sie wird und muß blühen, wenn Ihr es für Ehrenpflicht anseht, sie zu halten, darin zu inserieren, sie an allen öffentlichen Orten laut und ohne Menschenfurcht zu fordern.

Zur Ausgestaltung Eurer Zentralpresse widmet den kleinen Betrag, den der Piusverein von Euch verlangt; so klein er ist, mit vereinter Kräfte Walten, wird das Schwerste leicht vollbracht.

Ehe Jahresfrist vergangen ist, müssen die katholischen Völker Österreichs sich emporgerungen haben, daß man ihre Stimme wieder hört, daß man ihren Forderungen im öffentlichen Leben wieder Rechnung trägt, dann wird mit dem Glauben und christlicher Sitte auch christliche Ehrlichkeit und Rechtschaffenheit wieder aufblühen in Handel und Wandel, aufblühen wird der alte Wohlstand der Bevölkerung und verstummen wird der künstlich gehegte Haß der Nationen. Wir werden Österreich wieder sich erheben sehen zur alten Herrlichkeit, einig im Glauben und einig in Liebe als ein Volk von Brüdern.

Wien, im Februar 1906.

Die Zentraleitung des Piusvereines:

Domirik Alpi

päpstl. Kämmerer, Theologieprof., Görz

Dr. Georg Carič

Seminar-Direktor, Zara

Sebastian Danner

Domkapitular, Salzburg

Dr. Wenzel Frind

Weihbischof, Prag

Dr. Ludwig von Fuchs

Advokatur-Konzipient, Wien

Dr. Friedrich Funder

Chefredakteur der „Reichspost“, Wien

Josef Gross

Erzdechant, Falkenau

Dr. Josef Häusle

Feldkirch
I. Vize-Präsident

Dr. Simon Hagenauer

Wien
Kassier

Kaspar Inthal

Chefredakteur des „Vaterland“, Wien

Dr. Josef Kahn

Fürstbischof, Klagenfurt

Dr. Alois Wilhelm Kastner

Landes-Konzipist, Wien
Schriftführer

August Kemetter

Direktor des Pädagogiums, Wien

Mögr. Dr. Robert Klinsch

Redakteur, Klagenfurt

P. Viktor Kolb

Wien

Dr. Stephan Graf Komorowski

Prälat Sr. Heiligkeit, Domherr, Olmütz

Dr. Eugen Lampé

Redakteur, Laibach

Dr. Godfried Marschall

Weihbischof, Wien

Franz Mayer

Kooperator, Sternberg

Dr. Michael Mayer

k. k. Archivar, Innsbruck

Franz Freiherr von Morsey!

Reichsratsabgeordneter, Hohenbrugg

Dr. Franz X. Nagl

k. u. k. Geh. Rat, Bischof, Triest

Friedrich Pesendorfer

Direktor, Linz

Anton J. M. Pinsker

Wien
Schriftführer-Stellvertreter

Josef Plöchl

Direktor des n.-ö. Landeslehrerseminars,
St. Pölten

Adolf Rhomborg

Landeshauptmann, Bregenz

Dr. Johann B. Rössler

Bischof, St. Pölten

Fürst Paul Sapieha

Reichsratsabgeordneter, Siedliska

Dr. Karl Scheimpflug

k. k. Sektionsrat a. D., Wien
II. Vize-Präsident

Dr. Franz Schindler
Prälat, k. k. Hofrat, Wien

Dr. Josef Schlegel
Reichsratsabgeordneter, Linz

Karl Schönbach
Bankbeamter in Wien
Kassier-Stellvertreter

Karl Schwechler
Chefredakteur, Graz

Dr. Anton Cyrill Stojan
Reichsratsabgeordneter, Dražovic

Graf Günther Stolberg
Paskau

Dr. Josef Teodorowicz
k. u. k. Geh. Rat, Erzbischof, Lemberg

Franz Vaneček
Kanonikus, Prag

Max Freiherr v. Vittinghoff-Schell
Wien

Msgr. Dr. Sigmund Waitz
Theologieprofessor, Brixen

Franz Freiherr v. Walterskirchen
k. u. k. Geh. Rat, erbliches Mitglied des
Herrenhauses, Wolfsthal
Präsident

Adam Zanetti
Propst, Pola

Dr. Ignaz Žitnik
Reichsratsabgeordneter, Laibach.

Anleitung zum Beitritt.

- Dem Piusverein tritt man bei als:
Teilnehmer mit einem Monatsbeitrage von 6 Hellern, in Gruppen von je 10 Personen vereint.
Mitglied mit einem Jahresbeitrage von 2 Kronen aufwärts, eventuell in halbjährigen Raten.
Förderer mit einem Jahresbeitrage von 10 Kronen aufwärts.
Wohlthäter mit einem einmaligen Beitrage von 200 Kronen aufwärts
Gründer mit einem einmaligen Beitrage von 1000 Kronen aufwärts
Stifter mit einem einmaligen Beitrage von 2000 Kronen aufwärts

}	eventuell ratenweise im Laufe des ersten Jahres.
---	--
- Es wird vorausgesetzt, daß jeder Katholik seine Beisteuer zum Kampfe um die Presse nach seinen Mitteln bemißt, und sind daher bei jeder Kategorie nur die Mindestbeiträge angeführt.
- Die Beiträge der Mitglieder, Förderer, Wohlthäter, Gründer und Stifter werden mittelst Postsparkassa-Erlagscheines oder Postanweisung eingezahlt und der Verein hievon mittelst Anmeldekarte oder gewöhnlicher Korrespondenzkarte, unter genauer Angabe von Namen, Beruf, Adresse, Höhe des jährlichen oder einmaligen Beitrages und etwaiger spezieller Widmung avisirt.
- Die Teilnehmerbeiträge von monatlich 6 Hellern werden nicht direkt eingesandt, sondern je 10 Personen übergeben selbe einer aus ihrer Mitte — Mandatar genannt — die sich mit dem Verein in Verbindung setzt; die entsprechende Instruktion ist beim Verein gratis und franko erhältlich.
- Die schnelle Bildung von Orts- und Frauengruppen ist dringend nötig; wer an die Gründung einer solchen Gruppe schreiten will, wird gebeten, sich beim Verein zu melden, welcher die hierzu erforderliche Instruktion, Musterstatut und nach Maßgabe des Bedarfes sukzessive alle weiteren Drucksorten und Behelfe gratis und franko zur Verfügung stellt.
- Die Mitglieder des V. allgemeinen österreichischen Katholikentages haben bekanntlich beschlossen, insgesamt beizutreten; diese werden also ganz speziell gebeten, ihre Mitgliedsbeiträge für das Jahr 1906 gleich einzuschicken.
- Die bisher eingelaufenen Gaben wurden als freie Spenden zu den Gründungskosten betrachtet; hätte jemand eine solche schon als regulären Mitgliedsbeitrag vermeint und dies nicht bereits unzweifelhaft bekanntgegeben, so wird um gefällige sofortige Richtigstellung gebeten.
- Als erste Vereinsgabe erhält jedes Mitglied und jede Teilnehmergruppe ein Heft, alles Wissenswerte über den Pius-

verein enthaltend; dasselbe ist auch separat gegen 20 Heller — von auswärts in Briefmarken — erhältlich.

Die Vereinsschriften erscheinen einstweilen in deutscher Sprache; sowie aus einer anderen Nation genügend Mitglieder beigetreten sind, werden dieselben auch in dieser Sprache ausgegeben.

- In jenen Ländern und Diözesen, wo ein Landes- beziehungsweise Diözesanbeirat gebildet wird und dieser die Vermittlung des Verkehrs zwischen dem Piusverein und den Ortsgruppen und Mitgliedern übernimmt, wird dessen Adresse in geeigneter Weise bekanntgegeben werden und wolle man sich dann statt an die Zentrale nach Wien direkt dorthin in allen Angelegenheiten wenden.

Piusverein, Wien, I., Bäckerstraße 9.

Društvo je v prvi vrsti namenjeno za nemške katolike v Avstriji; važno je pa tudi za katoličane drugih narodnosti, ker ideja katoliška v Avstriji bo mnogo pridobila, ako bo moglo osrednje katoliško časopisje tekrovati glede vsebine in števila naročnikov z nasprotnimi listi. — Kaj naj torej velja glede tega društva za našo škofijo?

Slovenci smo glede katoliškega tiska dobro oskrbljeni, najboljše mej vsemi katoliškimi narodi v Avstriji. Zato se mnogo žrtvuje doma; ker pa ni upati, da bi se po naši škofji napravljali krajevni podobori imenovanega društva, se prav nujno vabijo imovitejši izobraženi Slovenci, da pristopijo društvu kot udje à 2 K, dobrotniki à 10 K na leto ali kot ustanovniki 200 kron.

Pojasnila, pravila in vse kar kdo želi zvedeti podrobneje o tem velevažnem društvu se zve: Piusverein, Wien I., Bäckerstrasse 9.

Den Deutschen.

Den Deutschen der Diözese Laibach wird der Pius-Verein besonders anempfohlen und ist die Bildung sogenannter Ortsgruppen sehr erwünscht. Nach § 13 der Statuten kann an jedem Orte, an dem sich 10 Mitglieder finden, eine Ortsgruppe gegründet werden. Die Mitglieder aus mehreren benachbarten Pfarren können sich zu einer Ortsgruppe vereinigen.

Die schweren Zeiten, in denen wir leben, verlangen auch vom Seelsorger eine regere und umfassendere Tätigkeit, weshalb es angezeigt ist, daß die Seelsorger der deutschen Pfarren die Angelegenheit in die Hand nehmen, sich bei einer gemeinsamen Soda-

litas-Konferenz besprechen und über den Vorgang einigen. Statuten und alle näheren Auskünfte werden recht gerne vom Pius-Verein, Wien, I. Bäckerstraße 9, besorgt.

Laibach den 17. März 1906.

Fb. Ordinariat.

20.

Razpored posvetovanja

pri III. shodu voditeljev Marijinih družb vsredo, 18. aprila 1906.

1. Vodstvo družbe. Važnost vodstva; vodstvo bodi enotno; preosnovanje družbe na podlagi skupnih sklepov. Kaj je soditi o družbah za može in žene, (oziroma kaj na njih mesto postaviti). — 2. Sprejem. — 3. Predstojništvo. — 4. Napake in kazni. — 5. Družbeni shodi, zakramenti in molitve. Sakrilegične spovedi in kako jih preprečiti. — 6. Druge priredbe: igre, božja pota, duhovne vaje itd. — 7. Apostolsko delo, treznost in varčnost. — 8. Družbene knjige,

znaki in glasilo; letno poročilo. — 9. Udje ob prese-ljevanju in na tujem; medsebojno razmerje družb. — 10. Osrednje vodstvo. — 11. De reticentia peccatorum in confessione. — 12. Razni nasveti.

O točkah 1—10 poroča škofijski voditelj gospod župnik Janez Kalan; o prevažni točki 11 pa g. dr. Josip Kržišnik, dekan v Trnovem. Razgovor se bode vodil na temelju sklepov o Marijinih družbah, storjenih na II. shodu l. 1904 („Škofijski list“ 1904 str. 90—100).

21.

Kanonična vizitacija in birmovanje v letu 1906.

V I. letošnji številki na str. 15. in 16. objavljeni red ostane, kakor je ondi določen, le za tri naslednje župnije vrhniške dekanije se spremeni v toliko, da bo birmovanje: 1. v župniji Polhov Gra-

dec v nedeljo 29. aprila; 2. v župniji Črni Vrh nad Polhovim Gradcem v ponedeljek 30. aprila; 3. v župniji Horjul v torek 1. maja.

22.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se vsled smrti izpraznjeni kanonikat pri kolegijatnem kapiteljnu v Novem mestu. S kanonikatom je združeno tudi dušno pastirovanje. Prošnje za to nadarbino se naj naslové na njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi 30. dan aprila 1906.

Razpisujejo se dalje župnije: Boštanj v leskovski dekaniji, stoječa pod patronstvom graščine Boštanj (Savenstein); Dol v moravški dekaniji, stoječa pod patronstvom verskega zaklada; Dražgoše v loški dekaniji, stoječa pod patronstvom cesarjevim; Stari trg pri Poljanah v semiški dekaniji, stoječa

pod patronstvom kolegijatnega kapiteljna v Novem mestu; Škocijan pri Turjaku v ribniški dekaniji, stoječa pod patronstvom graščine Turjak (Auersperg). Prošinci za župnijo Boštanj naj naslové svoje prošnje na slavno lastništvo patronske graščine boštanske (Savenstein); za župniji Dol in Dražgoše na veleslavno c. kr. deželno vlado v Ljubljani; za župnijo Stari trg pri Poljanah na prečastiti kolegijatni kapitelj v Novem mestu; za župnijo Škocijan pri Turjaku pa na slavno lastništvo patronske graščine turjaške (Auersperg).

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj za te župnije se s tem določi 16. dan maja 1906.

23.

Škofijska kronika.

Podeljena je bila župnija Hrenovice sedanjemu tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Ivanu Zupanu. — Premeščeni so bili č. gg.: L. Arh. cand. prof., kot kapelan v Višnjo goro; Rihard Smolej, kapelan v Dolu, kot župni upravitelj ondi; Mihael Zevnik iz Črnomlja v Idrijo.

Stalni pokoj je dovoljen čast. gosp. Petru Režek, župniku v Starem trgu pri Poljanah.

Umrli so č. gg.: Jakob Merc, župnik v Škocjanu pri Turjaku, dne 21. februarja 1906; Matija Jeriha, kanonik kolegijatnega kapielina v Novem mestu, dne 4. marca 1906; Anton Čop, začasno upokojen kapelan, dne 12. marca 1906 v Rodinah pri Breznici.

Priporočajo se v molitev častitim gospodom duhovnim sobratom.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani. dné 2. aprila 1906.